

доктора економічних наук: 08.00.04 / С. В. Мельниченко. — Київський національний торговельно-економічний університет. — К., 2008. — 26 с.

4. Скопень М.М. Інформаційні технології та системи в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі / [М. М. Скопень, М. К. Сукач, О. П. Будя та ін.]. – Київ: Ліра-К, 2017. – 766 с.

5. Стоян К. С. Вдосконалення механізму інформаційного забезпечення підприємств з надання послуг міжнародного туризму. Технологічний аудит і резерви виробництва – № 1/3(9), 2013. С. 44-47.

Розпутняк Марія

Здобувач вищої освіти 1 курсу спеціальності «Менеджмент»

Науковий керівник: **Лаврук О.С.,**

к.е.н., доцент кафедри менеджменту,

публічного управління та адміністрування

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

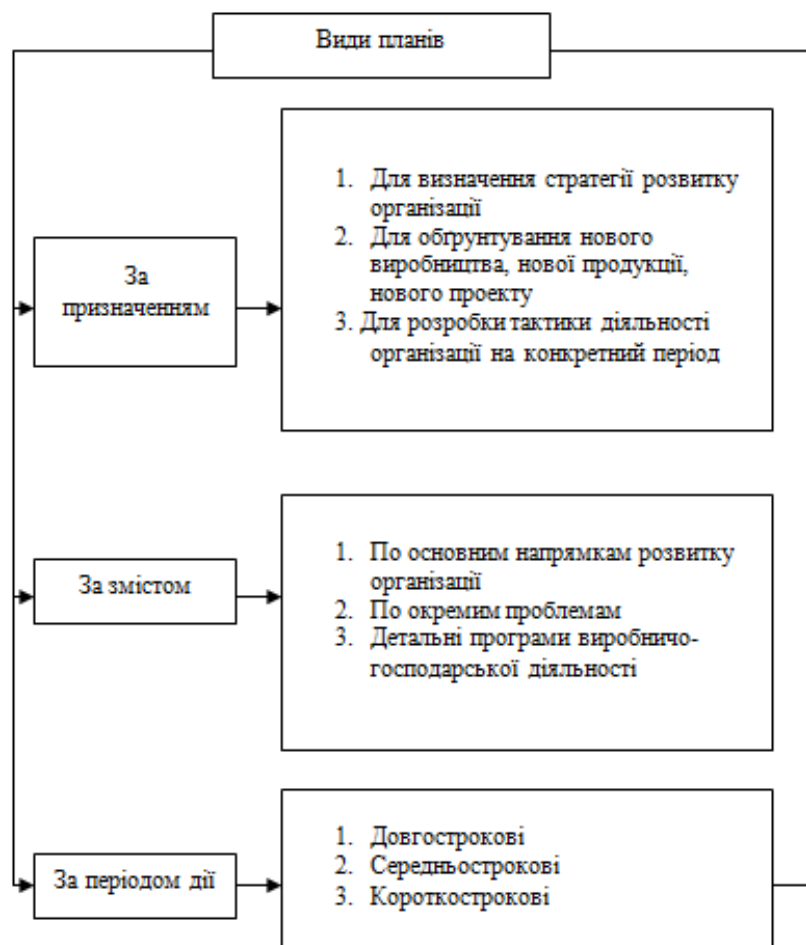
ПЛАНУВАННЯ ЯК ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

В сучасних складних умовах мінливого внутрішнього і зовнішнього середовища особливо актуальною постає проблема удосконалення планування[1], що забезпечує єдиний напрямок зусиль для досягнення загальних цілей організації, запобігає втратам і зменшенню ризиків діяльності організації.

Планування – це процес визначення мети, постановки завдань, розроблення структури організації, технології виробництва, визначення необхідних трудових і матеріальних ресурсів, а також розробка рішень і заходів щодо досягнення мети організації. Тобто, планування – це прогнозування реальних можливостей, які необхідно реалізувати для досягнення визначеної мети. Воно може здійснюватися на різний період (рис.1).

Планування показників (завдань) до року називається
446

короткостроковим, від року до п'яти-середньостроковим, більше п'яти років-довгостроковим. Слід зазначити, що цей розподіл все ж таки умовний і залежить від багатьох чинників: складності, тривалості, трудомісткості, наукоємності та інших чинників виробництва і можливостей самої організації. Короткострокове планування – це оперативне або поточне планування. Довгострокове – це планування на перспективу, його ще називають стратегічним плануванням. Воно полягає у виборі стратегії розвитку організації. Короткострокове і довгострокове планування тісно взаємозв'язані.

Рис. Класифікація планів [2]

Саме довгострокові (стратегічні) плани визначають направленість короткострокових (поточних) планів, при цьому перші розглядаються як мета, інші – як завдання для досягнення цієї мети. Короткострокові плани – це сходинки до досягнення довгострокових планів, і кількість цих сходинок

залежить від складності мети, теперішніх і майбутніх можливостей [2]. Основними принципами функції планування є: повнота (охоплення всіх напрямів діяльності організації), точність (кількісні та якісні показники дій), економічність (окупність затрат на планування), безперервність (зміни як у просторі, так і у часі), гнучкість (постійне коригування залежно від ситуації), масовість (залучення виконавців до розробки планів).

Основними методами планування є: метод послідовного опису операцій (у вигляді таблиць тощо), побудова графіків виконання (де передбачено строки виконання і виконавці), сітьове планування (графічне зображення послідовності робіт), метод робочого календаря (план на короткий період). Основними видами планів є політика організації, обов'язкові документи, процедури, методи, правила, бюджет, програми, проекти, тайм-менеджмент[3].

Планування розпочинається із розробки загальних цілей, далі визначаються конкретні, деталізовані цілі на заданий період, визначаються шляхи та засоби їх досягнення, і нарешті, здійснюється контроль за досягненням поставлених цілей. При цьому планування, передбачаючи майбутнє, завжди ґрунтується на визначених гіпотезах стану оточуючого середовища. Оскільки на будь-якому підприємстві планування базується на неповних даних, навіть якщо на ньому чітко налагоджена система бухгалтерського і статистичного обліку, існує проблема в тому, що деякі аспекти функціонування економічної системи не піддаються оцінці, а залежать від зовнішнього середовища, яке характеризується швидкою мінливістю. В західній економіці ця мінливість пояснюється в першу чергу високою насиченістю споживчого попиту, його індивідуальним і швидкозмінним характером. Вимоги зі сторони попиту диктують зрушення інших факторів зовнішнього середовища: технологій, комунікацій, соціальних відносин тощо. Показники ринку являються вихідними для складання плану підприємства. Тому при прийнятті рішень потрібно опиратись на постійне поновлення даних про зовнішнє середовище, їх аналіз,

пошук нових стратегій і підходів. Оскільки прийняття рішень може здійснюватися за невизначеності умов, тобто враховувати декілька гіпотез зміни навколишнього середовища, коли може бути задана ймовірність тієї чи іншої ситуації, то рішення можуть бути прийняті з ризиком. Якщо ж немає можливості навіть оцінити ймовірність настання подій, то рішення приймаються за правилами так званого “феномену невизначеності”[4].

Отже, планування як функція менеджменту, як процес складається з таких взаємозалежних етапів: встановлення цілей і завдань; розробка і вибір стратегії, програми і плану; розробка і вибір тактики.

Сучасний менеджмент характеризується зміною самого змісту планування діяльності суб'єктів господарювання. В умовах ринкових відносин планування набуло нового сенсу, стало ще більш відповідальним у процесі управління. Процес планування в сучасному менеджменті передбачає всебічне дослідження чинників успішної діяльності підприємств, орієнтацію управління на досягнення реальних успішних результатів, розробку ефективних технологій, прийняття рішень на базі персональних ЕОМ, обчислюваних мереж і засобів комунікацій. Планування об'єднує всі напрями діяльності суб'єктів господарювання: виробничу, маркетингову, фінансову, інвестиційну, інноваційну та ін., охоплює усі процеси, пов'язані з цією діяльністю; визначає зміст та послідовність дій для досягнення тактичних і стратегічних цілей; дає можливість здійснювати контроль за всіма видами господарської діяльності[2].

Отже, планування – один з найважливіших етапів управління. На основі розробленої системи планів в подальшому здійснюється організація робіт, мотивація задіяного для їх виконання персоналу, контроль результатів та їх оцінка з точки зору планових показників. Але планування – не окрема одноразова дія, а безперервний процес, обумовлений тим, що організації, відгукуючись на виклики зовнішнього середовища, визначають нові або уточнюють старі цілі, для чого у систему планів необхідно вносити корективи.

Список використаних джерел

1. Лаврук О.С. Кадрове планування в системі управління персоналом. ECONOMICANDLAWPARADIGMOFMODERNSOCIETY, 2016. №1. С. 118-123.
2. Федоренко В.Г. Основи менеджменту.3-тє вид., переробл. ідоповн. К.: Алерта, 2015. 492 с.
3. Мельник П.В., ФілоненкоМ.М., ГацькаЛ.П., КошарськаН.Е. Менеджмент: Навч. посібник. Ірпінь: Академія ДПС України, 2001. 154 с.
4. Тарасюк Г.М., ШвабЛ.І. Планування діяльності підприємства: Навч. посібник. Київ:Каравела, 2003, 432с.

Розпутняк Марія

студентка 1 курсу спеціальності 073 Менеджмент

Науковий керівник: **Мушеник І.М.**

к.е.н., доцент кафедри математичних дисциплін,

інформатики і моделювання

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЮДЖЕТНОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА НА СЕЛІ

Функціонування підприємства в сучасних умовах потребує підвищення рівня інформаційного забезпечення, що передбачає інформатизацію управлінської діяльності та сприяння формуванню та розвитку інформаційних систем для організації інформаційних ресурсів. Критерієм ефективного управління сучасними підприємствами є максимальне задоволення інформаційних потреб усіх учасників виробничо-господарської діяльності. Інформаційне забезпечення управління підприємством передбачає організацію цілеспрямованих масивів інформації та інформаційних потоків, яка включає збирання, зберігання, опрацювання і передавання інформації з